

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2017. gada 15. martā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Kritēriji un mehānismi tādas dalībvalsts noteikšanai, kura ir atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu — Regula (ES) Nr. 604/2013 (Dublina III) — 28. panta 2. punkts — Aizturēšana pārsūtīšanas nolūkā — 2. panta n) punkts — Būtiska bēgšanas iespējamība — Objektīvi kritēriji — Nenoteikšana tiesību aktos

Lieta C-528/15

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Nejvyšší správní soud* (Augstākā administratīvā tiesa, Čehijas Republika) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2015. gada 24. septembrī un kas Tiesā reģistrēts 2015. gada 7. oktobrī, tiesvedībā

Policie ČR, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, odbor cizinecké policie

pret

Salah Al Chodor,

Ajlin Al Chodor,

Ajvar Al Chodor.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Ilešičs [*M. Ilešič*], tiesneši A. Prehala [*A. Prechal*] (referente), A. Ross [*A. Rosas*], K. Toadere [*C. Toader*] un E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*],

ģenerāladvokāts H. Saugmandsgors Ēe [*H. Saugmandsgaard Øe*],

sekretāre L. Hjūleta [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2016. gada 14. jūlija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Policie ČR Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, odbor cizinecké policie* vārdā – *D. Franc*,
- Čehijas Republikas valdības vārdā – *M. Smolek* un *J. Vláčil*, kā arī *S. Šindelková*, pārstāvji,
- Grieķijas valdības vārdā – *M. Michelogiannaki*, pārstāve,
- Apvienotās Karalistes valdības vārdā – *S. Brandon*, pārstāvis, kam palīdz *M. Gray*, *barrister*,

* Tiesvedības valoda – čehu.

— Eiropas Komisijas vārdā – *M. Condou-Durande* un *M. Šimerdová*, kā arī *G. Wils*, pārstāvji,
noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2016. gada 10. novembra tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regulas (ES) Nr. 604/2013, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm (OV 2013, L 180, 31. lpp.; turpmāk tekstā – “Dublinas III regula”), 28. pantu, to aplūkojot kopsakarā ar šīs regulas 2. pantu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar kasācijas sūdzību, ko ir iesniegusi *Policie ČR, Krajské ředitelství Ústeckého kraje, odbor cizinecké policie* (Čehijas Republikas Ūsti pie Labas reģiona Policijas pārvaldes Ārvalstnieku policijas nodaļa, turpmāk tekstā – “ārvalstnieku policija”) par zemākas instances tiesas spriedumu, ar kuru tika atcelts ārvalstnieku policijas lēmums aizturēt *Salah, Ajlin* un *Ajvar Al Chodor* (turpmāk tekstā kopā – “*Al Chodor* kungi”) uz 30 dienu ilgu laikposmu viņu pārsūtīšanai uz Ungāriju.

Atbilstošās tiesību normas

ECPAK

- 3 Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas, kas noslēgta Romā 1950. gada 4. novembrī (turpmāk tekstā – “ECPAK”), 5. pantā “Tiesības uz brīvību un drošību” ir noteikts:

“1. Ikvienam ir tiesības uz brīvību un drošību. Nevienam nedrīkst atņemt brīvību, izņemot sekojošos gadījumos un likumā noteiktā kārtībā:

[..]

- f) ja likumīgi tiek arestēta vai aizturēta kāda persona ar nolūku neļaut šai personai nelikumīgi iebraukt valstī vai ja attiecībā pret kādu personu tiek veiktas darbības ar nolūku šo personu deportēt vai izraidīt no valsts. [..]”

Savienības tiesības

Harta

- 4 Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 6. pantā ir paredzēts, ka “ikvienam ir tiesības uz personas brīvību un drošību”.
- 5 Saskaņā ar Hartas 52. pantu “Tiesību un principu piemērošana un interpretēšana”:

“1. Visiem šajā Hartā atzīto tiesību un brīvību izmantošanas ierobežojumiem ir jābūt noteiktiem tiesību aktos, un tajos jārespektē šo tiesību un brīvību būtība. Ievērojot proporcionalitātes principu, ierobežojumus drīkst uzlikt tikai tad, ja tie ir nepieciešami un patiešām atbilst vispārējas nozīmes mērķiem, ko atzinusi Savienība, vai vajadzībai aizsargāt citu personu tiesības un brīvības.

[..]

3. Ciktāl Hartā ir ietvertas tiesības, kuras atbilst Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā garantētajām tiesībām, šo tiesību nozīme un apjoms ir tāds pats kā minētajā Konvencijā noteiktajām tiesībām. Šis noteikums neliedz Savienības tiesībās paredzēt plašāku aizsardzību.

[..]”

Dublinas III regula

- 6 Minētās regulas preambulas 9. apsvērumā ir noteikts:

“Ņemot vērā pirmā posma instrumentu īstenošanas novērtējumu rezultātus, šajā posmā ir lietderīgi apstiprināt [Padomes 2003. gada 18. februāra] Regulas (EK) Nr. 343/2003 [, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts pilsoņa patvēruma pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm (OV 2003, L 50, 1. lpp.)], pamatā esošos principus, vienlaicīgi, atbilstoši pieredzei, veicot vajadzīgos uzlabojumus Dublinas sistēmas efektivitātei un pieteikuma iesniedzējiem sniegtajai aizsardzībai saskaņā ar minēto sistēmu. Tā kā labi funkcionējoša Dublinas sistēma ir būtisks [kopējās Eiropas patvēruma sistēmas] (KEPS) elements, tās principi un darbība būtu regulāri jāpārskata, jo ir izveidoti citi KEPS komponenti un Savienības solidaritātes instrumenti. Būtu jāparedz vispusīga “derīguma pārbaude”, veicot uz liecībām pamatotu pārskatīšanu attiecībā uz Dublinas sistēmas juridisko, ekonomisko un sociālo ietekmi, tostarp tās ietekmi uz pamattiesībām.”

- 7 Dublinas III regulas preambulas 20. apsvērumā ir paredzēts:

“Pieteikuma iesniedzēju aizturēšana būtu jāpiemēro saskaņā ar pamatprincipu, ka personas nebūtu jāaiztur tikai tā iemesla dēļ, ka tās meklē starptautisko aizsardzību. Aizturēšanai vajadzētu būt uz cik vien iespējams īsu laikposmu un uz to būtu jāattiecas nepieciešamības un proporcionalitātes principiem. Pieteikuma iesniedzēju aizturēšanai jo īpaši jānotiek saskaņā ar Ženēvas konvencijas 31. pantu. Procedūrām, kas paredzētas saskaņā ar šo regulu attiecībā uz aizturētu personu, vajadzētu būt piemērotām prioritāri pēc iespējas īsākos termiņos. Attiecībā uz vispārējām garantijām, ar ko reglamentē aizturēšanu, kā arī aizturēšanas apstākļus, attiecīgā gadījumā dalībvalstīm [Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija] Direktīvas 2013/33/ES [par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai (OV 2013, L 180, 60. lpp.)] noteikumi būtu jāpiemēro arī personām, kas aizturētas, pamatojoties uz šo regulu.”

- 8 Dublinas III regulas 2. pants “Definīcijas” ir izteikts šādi:

“Šajā regulā:

[..]

n) “bēgšanas iespējamība” nozīmē to, ka attiecīgā gadījumā, pamatojoties uz tiesību aktos noteiktiem objektīviem kritērijiem, ir iemesls uzskatīt, ka pieteikuma iesniedzējs vai trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kuram piemēro pārsūtīšanas procedūru, varētu aizbēgt.”

- 9 Šīs regulas 28. pantā “Aizturēšana” ir noteikts:

“1. Dalībvalstis neaiztur personu vienīgi tādēļ, ka uz viņu attiecas šajā regulā paredzētā procedūra.

2. Ja pastāv būtiska personas bēgšanas iespējamība, dalībvalstis var aizturēt attiecīgo personu, lai nodrošinātu pārsūtīšanas procedūras saskaņā ar šo regulu, balstoties uz individuālu izvērtējumu, un tiktāl, ciktāl aizturēšana ir samērīga, un nav iespējams efektīvi piemērot citus mazāk stingrus alternatīvus pasākumus.

3. Aizturēšanu veic uz iespējami īsāku laikposmu un ne ilgāk kā uz laiku, kas saprātīgi uzskatāms par nepieciešamu, lai ar pienācīgu rūpību izpildītu vajadzīgās administratīvās procedūras, līdz ir pabeigta pārsūtīšana saskaņā ar šo regulu.

[..]”

Direktīva 2013/33

10 Saskaņā ar Direktīvas 2013/33 (turpmāk tekstā – “Uzņemšanas direktīva”) 8. pantu:

“1. Dalībvalstis personu neaiztur tikai tā iemesla dēļ, ka tā ir pieteikuma iesniedzējs saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/32/ES (2013. gada 26. jūnijs) par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai [(OV 2013, L 180, 60. lpp.)].

2. Vajadzības gadījumā un pamatojoties uz katras lietas individuālu izvērtējumu, dalībvalstis var pieteikuma iesniedzēju aizturēt, ja citus, mazāk ierobežojošus alternatīvus līdzekļus nav iespējams efektīvi piemērot.

3. Pieteikuma iesniedzēju var aizturēt tikai:

[..]

f) saskaņā ar [Dublinas III regulas] 28. pantu [..].

Aizturēšanas pamatus nosaka valsts tiesību aktos.

[..]”

Čehijas Republikas tiesības

11 Likuma Nr. 326/1999 par ārvalstnieku uzturēšanos Čehijas Republikā un grozījumiem citos likumos (turpmāk tekstā – “Likums par ārvalstnieku uzturēšanos”) 129. panta 1. punktā bija noteikts:

“Ārvalstnieku, kurš nelikumīgi ir ieradies vai uzturas [Čehijas Republikas] teritorijā, policija aiztur uz laiku, kas vajadzīgs, lai nodrošinātu viņa pārsūtīšanu atbilstoši ar citu Eiropas Savienības dalībvalsti pirms 2009. gada 13. janvāra noslēgtam starptautiskam līgumam vai atbilstoši tieši piemērojamiem Eiropas Kopienų tiesību aktiem.”

12 Lēmuma par prejudiciāla jautājuma uzdošanu pasludināšanas laikā bija uzsākta likumdošanas procedūra ar mērķi grozīt [Likuma par ārvalstnieku uzturēšanos 129. pantu], tam pievienojot 4. punktu šādā redakcijā:

“Policija lemj par ārvalstnieka aizturēšanu viņa pārsūtīšanai uz valsti, kurai ir saistoši tieši piemērojami Eiropas Savienības tiesību akti, vienīgi gadījumā, ja pastāv būtiska bēgšanas iespējamība. Uzskata, ka būtiska bēgšanas iespējamība pastāv it īpaši tad, ja ārvalstnieks ir nelikumīgi uzturējies [Čehijas Republikas] teritorijā, jau agrāk ir izvairījies no pārsūtīšanas uz valsti, kurai ir saistoši tieši piemērojami Eiropas Savienības tiesību akti, vai ir mēģinājis aizbēgt, vai ir izteicis nodomu nepildīt galīgo lēmumu pārsūtīt viņu uz valsti, kam ir saistoši tieši piemērojami Eiropas Savienības tiesību akti,

vai arī ja šāds nodoms skaidri izriet no viņa rīcības. Tāpat uzskata, ka būtiska bēgšanas iespējamība pastāv tad, ja ārvalstnieks, kas tiks pārsūtīts uz valsti, kurai ir saistoši tieši piemērojami Eiropas Savienības tiesību akti un kura robežojas ar Čehijas Republiku, pats nevar likumīgi doties uz šo valsti un nevar norādīt uzturēšanās vietas adresi [Čehijas Republikas] teritorijā.”

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

- 13 Irākas valstspiederīgie *Al Chodor* kungi ieradās Čehijas Republikā, kur viņus 2015. gada 7. maijā pārbaudīja policijas patruļa. Tā kā viņi neuzrādīja nevienu dokumentu, kas pierādītu viņu identitāti, ārvalstnieku policija viņus nopratināja.
- 14 Nopratināšanas laikā *Al Chodor* kungi paziņoja, ka viņi ir kurdu izcelsmes un ka viņu ciemu esot okupējusi teroristiskā organizācija “Islāma valsts”. Caur Turciju *Al Chodor* kungi esot nokļuvuši Grieķijā, no kurienes viņi esot turpinājuši ceļu kravas automašīnā. Ungārijā viņus aizturēja policija un noņēma viņu pirkstu nospiedumus. *Salah Al Chodor* apgalvoja, ka šajā brīdī viņš ir parakstījis vairākus dokumentus. Nākamajā dienā Ungārijas iestāžu darbinieki viņus aizveda uz dzelzceļa staciju un viņi tika novirzīti uz bēgļu nometni. Pēc divām dienām *Al Chodor* kungi esot nometni pametuši ar nodomu pievienoties saviem ģimenes locekļiem Vācijā.
- 15 Pēc *Al Chodor* kungu aizturēšanas Čehijas Republikā Čehijas Republikas ārvalstnieku policija pārbaudīja *Eurodac* datubāzi un konstatēja, ka viņi ir iesnieguši patvēruma pieteikumu Ungārijā.
- 16 Ārvalstnieku policija uzskatīja, ka pastāv būtiska bēgšanas iespējamība, jo *Al Chodor* kungiem, gaidot pārsūtīšanu uz Ungāriju, nebija ne uzturēšanās atļaujas, ne mītnes Čehijas Republikā. Turklāt, lai gan saskaņā ar noteikumiem viņiem tas bija aizliegts, viņi bija pametuši bēgļu nometni, kas atrodas Ungārijā, ar nodomu doties uz Vāciju, nesagaidot, līdz tiks pieņemts lēmums par viņu patvēruma pieteikumu. Ārvalstnieku policija līdz ar to *Al Chodor* kungus aizturēja uz 30 dienu ilgu laikposmu līdz viņu pārsūtīšanai uz Ungāriju, piemērojot Likuma par ārvalstnieku uzturēšanos 129. panta 1. punktu, to aplūkojot kopsakarā ar Dublinas III regulas 28. panta 2. punktu.
- 17 *Al Chodor* kungi par lēmumu viņus aizturēt cēla prasību. *Krajský soud v Ústí nad Labem* (Ústi pie Labas apgabala tiesa, Čehijas Republika) šo lēmumu atcēla, uzskatot, ka Čehijas Republikas tiesību aktos nav noteikti objektīvi kritēriji, kas ļautu izvērtēt bēgšanas iespējamību, Dublinas III regulas 2. panta n) punkta izpratnē. Līdz ar to šī tiesa aizturēšanu atzina par prettiesisku. Tā pamatojas tostarp uz diviem citu dalībvalstu tiesu spriedumiem, kuros ir spriests līdzīgi, – viens no tiem ir *Bundesgerichtshof* (Federālā Augstākā tiesa, Vācija) (*Bundesgerichtshof*, 2014. gada 26. jūnijs, V ZB 31/14) un otrs – *Verwaltungsgerichtshof* (Augstākā administratīvā tiesa, Austrija) (*Verwaltungsgerichtshof*, 2015. gada 19. februāris, RO 2014/21/0075-5) spriedums.
- 18 Pēc ārvalstnieku policijas pieņemtā lēmuma atcelšanas *Al Chodor* kungi tika atbrīvoti. Viņi pameta Čehijas Republiku, dodoties nezināmā virzienā.
- 19 Par *Krajský soud v Ústí nad Labem* (Ústi pie Labas apgabala tiesa) spriedumu ārvalstnieku policija iesniedza kasācijas sūdzību *Nejvyšší správní soud* (Augstākā administratīvā tiesa, Čehijas Republika). Ārvalstnieku policijas ieskatā, tas vien, ka Čehijas Republikas tiesību aktos nav normu, kurās būtu noteikti objektīvi bēgšanas iespējamības kritēriji, tomēr nepamato Dublinas III regulas 28. panta 2. punkta nepiemērojamību. Šajā pēdējā minētajā tiesību normā esot prasīts bēgšanas iespējamību pārbaudīt, aplūkojot trīs nosacījumus, proti, veikt individuālu izvērtējumu, ņemot vērā lietas apstākļus, aizturēšanas samērīgumu un neiespējamību efektīvi piemērot mazāk stingru alternatīvu pasākumu. Ārvalstnieku policija šos nosacījumus esot ievērojusi.

- 20 Tāpēc iesniedzējtiesai ir šaubas par to, vai, ja valsts tiesību aktos nav paredzēti objektīvi kritēriji, kas ļautu noteikt būtiskas bēgšanas iespējamības pastāvēšanu, Dublinas III regulas 28. panta 2. punkts, to aplūkojot kopsakarā ar tās 2. panta n) punktu un/vai Likuma par ārvalstnieku uzturēšanos 129. panta 1. punktu, ir pietiekams juridiskais pamats.
- 21 Tā šajā ziņā uzsver, ka Dublinas III regulas 2. panta n) punkta valodu versijas atšķiras. Ja šajās tiesību normās vācu un franču valodu versijās ir prasīta bēgšanas iespējamības izvērtējuma objektīvo kritēriju noteikšana tiesību aktos [*par la loi*], citās valodu versijās ir prasīta minēto kritēriju noteikšana “tiesībās [*par le droit*]”, tādējādi formulējuma “tiesību aktos noteikti [*définis par la loi*]” nozīme no šīs tiesību normas teksta skaidri neizrietot. Turklāt iesniedzējtiesa vērs uzmanību uz to, ka Cilvēktiesību tiesa terminu “likums” [*loi*] interpretē plaši tādējādi, ka, tās ieskatā, šis termins neattiecas vienīgi uz tiesību aktiem, bet ietver arī citus tiesību avotus (ECT, 1990. gada 24. aprīlis, *Kruslin* pret Franciju, CE:ECHR:1990:0424JUD001180185, 29. punkts). Saistībā ar personu aizturēšanu nelikumīgas uzturēšanās gadījumā no ECT 2009. gada 9. jūlija sprieduma *Mooren* pret Vāciju (CE:ECHR:2009:0709JUD001136403, 76. un 90.–97. punkts) izrietot, ka juridiskā pamata pazīmes ir jāvērtē, ņemot vērā it īpaši skaidrību, pieejamību un paredzamību.
- 22 Iesniedzējtiesai līdz ar to nav skaidrs, vai tad, ja tā savā pastāvīgajā judikatūrā atzīst objektīvus kritērijus, uz kuru pamata var tikt veikta personu aizturēšana, piemērojot Likuma par ārvalstnieku uzturēšanos 129. pantu, var būt izpildīta Dublinas III regulas 2. panta n) punktā ietvertā prasība pēc noteikšanas “tiesību aktos”, ciktāl ar šādu judikatūru tiek apstiprināta ārvalstnieku policijas pastāvīgā administratīvā prakse, kurai ir raksturīga patvaļīgu elementu neesamība, paredzamība un katra gadījuma individuāls izvērtējums.
- 23 Šajos apstākļos *Nejvyšší správní soud* (Augstākā administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai tas vien, ka tiesību aktos nav noteikti objektīvi kritēriji, lai izvērtētu būtisku ārvalstnieka bēgšanas iespējamību (Dublinas III regulas 2. panta n) punkta izpratnē), nozīmē, ka aizturēšana saskaņā ar [šīs] regulas 28. panta 2. punktu nav piemērojama?”

Par prejudiciālo jautājumu

- 24 Iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Dublinas III regulas 2. panta n) punkts un 28. panta 2. punkts, tos aplūkojot kopsakarā, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem dalībvalstīm ir paredzēts pienākums objektīvos kritērijus, uz kuriem tiek pamatoti iemesli uzskatīt, ka starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējs (turpmāk tekstā – “pieteikuma iesniedzējs”), kam piemēro pārsūtīšanas procedūru, varētu aizbēgt, noteikt valsts tiesību aktos, un vai šādu kritēriju neesamība valsts tiesību aktos izraisa šīs regulas 28. panta 2. punkta nepiemērojamību.
- 25 Vispirms ir jāatgādina, ka atbilstoši Dublinas III regulas 28. panta 2. punktam, ja pastāv būtiska personas bēgšanas iespējamība, tiek pieļauta pieteikumu iesniedzēju aizturēšana, lai nodrošinātu pārsūtīšanas procedūras saskaņā ar šo regulu, balstoties uz individuālu izvērtējumu, un, ciktāl aizturēšana ir samērīga, nav iespējams efektīvi piemērot citus mazāk stingrus alternatīvus pasākumus. Šīs regulas 2. panta n) punktā savukārt ir definēts termins “bēgšanas iespējamība” kā situācija, kad attiecīgā gadījumā, pamatojoties uz tiesību aktos noteiktiem objektīviem kritērijiem, ir iemesls uzskatīt, ka attiecīgā persona varētu aizbēgt.
- 26 Ārvalstnieku policija un Čehijas Republikas valdība norāda vispirms, ka regulu ir paredzēts piemērot dalībvalstīs tieši un tai līdz ar to nav jābūt iepriekš transponētai valsts tiesībās. Tādējādi Dublinas III regulas 2. panta n) punktā valsts likumdevējam neesot noteikts pienākums minētos objektīvos kritērijus, kas ļauj noteikt bēgšanas iespējamību, istenot valsts tiesību aktos.

- 27 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar tiesas iedibināto judikatūru atbilstoši LESD 288. pantam un, ņemot vērā pašu regulu raksturu un to funkciju Savienības tiesību avotu sistēmā, minēto regulu normas vispārīgi ir nepastarpināti piemērojamas valstu tiesību sistēmās, neprasot valsts iestādēm īstenot piemērošanas pasākumus. Tomēr dažu šo normu īstenošanai dalībvalstīm tomēr ir jānosaka piemērošanas pasākumi (šajā ziņā skat. spriedumu, 2011. gada 14. aprīlis, *Vlaamse Dierenartsenvereniging un Janssens*, C-42/10, C-45/10 un C-57/10, EU:C:2011:253, 47. un 48. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 28 Tā tas ir ar Dublinas III regulas 2. panta n) punktu, kurā ir tieši prasīts, ka objektīvajiem kritērijiem, kas ļauj noteikt būtiskas bēgšanas iespējamības pastāvēšanu, ir jābūt “tiesību aktos noteiktiem”. Tā kā šie kritēriji nav tikuši noteikti ne šajā regulā, ne arī citā Savienības tiesību aktā, šie kritēriji minētās regulas kontekstā ir jāformulē valsts tiesībās. Šis konstatējums turklāt nostiprinās, aplūkojot kopsakarā, pirmkārt, Uzņemšanas direktīvas 8. panta 3. punkta f) apakšpunktu, ar ko ir noteikts, ka pieteikuma iesniedzēju var aizturēt tikai saskaņā ar Dublinas III regulas 28. pantu, un, otrkārt, minētā 8. panta 3. punkta pēdējo daļu, kurā ir precizēts, ka šādas aizturēšanas pamatus nosaka valsts tiesību aktos. Turklāt Dublinas III regulas preambulas 20. apsvērumā savukārt ir noteikts, ka attiecībā uz vispārējām garantijām, ar ko reglamentē aizturēšanu, kā arī aizturēšanas apstākļus, attiecīgā gadījumā dalībvalstīm arī personām, kas aizturētas, pamatojoties uz šo pašu regulu, būtu jāpiemēro Uzņemšanas direktīvas noteikumi, kuras, konkrēti, iepriekš minētajā 8. pantā ir ietverta tieša atsauce uz valsts tiesību aktiem. No tā izriet, ka tādus kritērijus kā Dublinas III regulas 2. panta n) punktā minētos ir jāīsteno katras dalībvalsts tiesībās.
- 29 Turpinājumā ir jānoskaidro, vai minētās regulas 2. panta n) punktā minētais termins “tiesību akti” ir jāsaprot tā, ka tas aptver arī iedibināto judikatūru, ar kuru attiecīgā gadījumā ir apstiprināta pastāvīgā administratīvā prakse.
- 30 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, interpretējot Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās teksts, bet arī tās konteksts un tiesiskajā regulējumā, kurā šī norma ir ietverta, izvirzītie mērķi (spriedums, 2016. gada 26. maijs, *Envirotec Denmark*, C-550/14, EU:C:2016:354, 27. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 31 Runājot par Dublinas III regulas 2. panta n) punkta formulējumu, tīri tekstuāla jēdziena “tiesību aktos noteiktiem” analīze neļauj noskaidrot, vai tas var attiekties uz pastāvīgo judikatūru vai administratīvo praksi. Proti, dažādajās šīs regulas valodu versijās terminam “tiesību akts [loi]” ekvivalentajam terminam ir atšķirīgs tvērums. Tā, piemēram, angļu, poļu un slovāku valodu versijās lietotais formulējums ir pielīdzināms jēdzienam “tiesības [droit]”, kam var būt plašāks tvērums nekā jēdzienam “tiesību akts”. Dažās citās versijās, piemēram, bulgāru, spāņu, čehu, vācu un franču valodās tvērums ir šaurāks.
- 32 Tomēr, ja pastāv atšķirības starp dažādām valodu versijām, attiecīgās tiesību normas tvērums nevar tikt novērtēts, pamatojoties tikai uz vienīgi tekstuālu interpretāciju, bet gan tas ir jādara, ņemot vērā tiesiskā regulējuma, kurā tā ietilpst, vispārējo struktūru un mērķi (spriedums, 2016. gada 26. maijs, *Envirotec Denmark*, C-550/14, EU:C:2016:354, 28. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 33 Attiecībā uz vispārējo struktūru, kurā ir ietverts Dublinas III regulas 2. panta n) punkts, Tiesa jau ir atzinusi, ka no šīs regulas preambulas 9. apsvēruma izriet, ka šīs regulas mērķis, vienlaicīgi apstiprinot principus, uz kuriem tā pamatojas, ir atbilstoši pieredzei veikt vajadzīgos uzlabojumus ne tikai Dublinas sistēmas efektivitātē, bet arī arīdzan pieteikumu iesniedzējiem sniegtajā aizsardzībā, kas tostarp tiek nodrošināta ar viņiem pieejamo tiesas aizsardzību (spriedums, 2016. gada 7. jūnijs, *Ghezelbash*, C-63/15, EU:C:2016:409, 52. punkts).
- 34 Šis Dublinas III regulā minētais pieteikumu iesniedzējiem sniegtais augstais aizsardzības līmenis ir paredzēts arī attiecībā uz pēdējo minēto aizturēšanu, kā izriet no šīs regulas 28. panta un 2. panta n) punkta, tos aplūkojot kopsakarā. Proti, ar minētās regulas 28. pantu, kā ir norādīts tās preambulas

20. apsvērumā, dalībvalstu pilnvaras veikt aizturēšanu ir ievērojami ierobežotas. Kā izriet no šīs pašas regulas 28. panta 1. punkta, dalībvalstis neaiztur personu vienīgi tādēļ, ka tā ir iesniegusi starptautiskās aizsardzības pieteikumu. Turklāt ar šī panta 2. punktu aizturēšana ir atļauta, lai nodrošinātu pārsūtīšanas procedūras saskaņā ar šo pašu regulu, vienīgi, ja pastāv būtiska personas bēgšanas iespējamība, kas tiek noteikts, balstoties uz individuālu izvērtējumu. Piedevām aizturēšanai ir jābūt samērīgai, un tā ir pamatota tikai tad, ja nav iespējams efektīvi piemērot citus mazāk stingrus alternatīvus pasākumus. Turklāt atbilstoši minētā panta 3. punktam aizturēšanu veic uz iespējami īsāku laikposmu. Visbeidzot Dublinas III regulas 2. panta n) punktā ir prasīts, lai konstatējums par bēgšanas iespējamības pastāvēšanu būtu pamatots ar objektīviem kritērijiem, kuriem ir jābūt noteiktiem tiesību aktos un kuri ir jāpiemēro, izvērtējot katru individuālo gadījumu.
- 35 Turklāt ir jākonstatē, ka ar Dublinas III regulu attiecībā uz aizturēšanu ir sniegts vairāk garantiju nekā ar Regulu Nr. 343/2003, kuras pārstrādāta versija ir Dublinas III regula. Proti, Regulā Nr. 343/2003 nebija ietverta neviena tiesību norma attiecībā uz aizturēšanu. Šī attīstība skaidri norāda uz palielināto uzmanību, ko Savienības likumdevējs ir veltījis pieteikumu iesniedzēju aizsardzībai, kā izriet arī no 2016. gada 7. jūnija sprieduma *Ghezelbash* (C-63/15, EU:C:2016:409).
- 36 Runājot par mērķi, kas ir izvirzīts Dublinas III regulas 2. panta n) punktā, to aplūkojot kopsakarā ar tās 28. panta 2. punktu, ir jāatgādina, ka, atļaujot pieteikuma iesniedzēja aizturēšanu, lai nodrošinātu pārsūtīšanas procedūras saskaņā ar šo regulu, ja pastāv būtiska šī pieteikuma iesniedzēja bēgšanas iespējamība, šajās tiesību normās ir paredzēts Hartas 6. punktā nostiprināto pamattiesību uz brīvību izmantošanas ierobežojums (pēc analogijas skat. spriedumu, 2016. gada 15. februāris, *N.*, C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, 49. punkts).
- 37 Šajā ziņā no Hartas 52. panta 1. punkta izriet, ka visiem šajā Hartā atzīto tiesību un brīvību izmantošanas ierobežojumiem ir jābūt noteiktiem tiesību aktos, un tajos ir jābūt respektētai to būtībai, kā arī samērīguma principam. Ciktāl Hartā ir ietvertas tiesības, kuras atbilst ECPAK garantētajām tiesībām, Hartas 52. panta 3. punktā ir paredzēts, ka šo pēdējo minēto nozīme un apjoms ir tāds pats kā minētajā konvencijā noteiktajām tiesībām, un ir precizēts, ka Savienības tiesībās var paredzēt plašāku aizsardzību. Hartas 6. panta interpretācijas nolūkā tādējādi ir jāņem vērā ECPAK 5. pants kā minimālās aizsardzības robežlielums.
- 38 Eiropas Cilvēktiesību tiesas ieskatā, jebkurai brīvības atņemšanai ir jābūt likumīgai, ne tikai tādā ziņā, ka tai ir jābūt valsts tiesībās paredzētam juridiskam pamatam, bet šī likumība attiecas arī uz tiesību akta kvalitāti un ir saistīta ar prasību, lai valsts tiesību akts, ar kuru tiek atļauta brīvības atņemšana, būtu piemērošanas ziņā pietiekami pieejams, precīzs un paredzams, lai tiktu novērsts jebkāds patvaļas risks (šajā ziņā skat. ECT, 2013. gada 21. oktobris, *Del Río Prada* pret Spāniju, CE:ECHR:2013:1021JUD004275009, 125. punkts).
- 39 Turklāt saskaņā ar Tiesas judikatūru šajā ziņā ir jāuzsver, ka tādu brīvībai noteikto garantiju mērķis kā tās, kas ir nostiprinātas gan Hartas 6. pantā, gan ECPAK 5. pantā, ir it īpaši indivīda aizsardzība pret patvaļu. Tādējādi, lai brīvības atņemšanas pasākuma īstenošana atbilstu šim mērķim, tai ir jābūt saistītai ar prasību, lai tajā nebūtu nekādu iestāžu ļaunticības vai krāpšanas elementu (šajā ziņā skat. spriedumu, 2016. gada 15. februāris, *N.*, C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, 81. punkts).
- 40 No iepriekš minētā izriet, ka, tā kā pieteikumu iesniedzēju aizturēšana ir nopietna iejaukšanās pēdējo minēto tiesībās uz brīvību, uz to attiecas prasība, lai būtu ievērotas stingras garantijas, proti, lai būtu juridiskais pamats, skaidrība, paredzamība, pieejamība un aizsardzība pret patvaļu.
- 41 Attiecībā uz pirmo no šīm garantijām ir jānorāda, ka tiesību uz brīvību ierobežojums šajā gadījumā ir pamatots ar Dublinas III regulas – kas ir Savienības leģislatīvs akts – 28. panta 2. punktu, to aplūkojot kopsakarā ar tās 2. panta n) punktu. Toties pēdējā minētajā tiesību normā ir atsauce uz valsts tiesībām,

kurās ir jānosaka objektīvi kritēriji, kas norādītu uz bēgšanas iespējamības pastāvēšanu. Šajā kontekstā rodas jautājums, kāda veida tiesību norma atbilst pārējām garantijām, proti, skaidrībai, paredzamībai, pieejamībai un aizsardzībai pret patvaļu.

- 42 Šajā ziņā, kā ir norādīts ģenerālvokāta secinājumu 63. punktā, attiecīgo iestāžu individuālajai novērtējuma brīvībai attiecībā uz bēgšanas iespējamības pastāvēšanu atbilstoši Dublinas III regulas 28. panta 2. punktam, to aplūkojot kopsakarā ar tās 2. panta n) punktu, ir jāiekļaujas zināmās iepriekš noteiktās robežās. Līdz ar to ir būtiski svarīgi, lai kritēriji, kuri ļauj noteikt, ka pastāv šāda iespējamība, kas ir aizturēšanas iemesls, būtu skaidri noteikti saistošā un piemērošanas ziņā paredzamā tiesību aktā.
- 43 Ņemot vērā attiecīgo tiesību normu mērķi, kā arī augsto aizsardzības līmeni, kas izriet no to konteksta, tikai vispārpiemērojama tiesību norma var atbilst ar skaidrību, paredzamību, pieejamību un it sevišķi aizsardzību pret patvaļu saistītajām prasībām.
- 44 Faktiski vispārpiemērojamu tiesību normu pieņemšana sniedz vajadzīgās garantijas, jo ar šādu tekstu saistoši un iepriekš zināmā veidā tiek ierobežota minēto iestāžu plašā novērtējuma brīvība, izvērtējot katra konkrētā gadījuma apstākļus. Turklāt, kā ir norādīts ģenerālvokāta secinājumu 81. un 82. punktā, saistošā tiesību normā noteikti kritēriji labāk pakļaujas minēto iestāžu novērtējuma brīvības ārējai pārbaudei, lai aizsargātu pieteikumu iesniedzējus pret patvaļīgu brīvības atņemšanu.
- 45 No minētā izriet, ka Dublinas III regulas 2. panta n) punkts un 28. panta 2. punkts, tos aplūkojot kopsakarā, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem ir paredzēts pienākums objektīvos kritērijus, uz kuriem tiek pamatoti iemesli uzskatīt, ka pieteikuma iesniedzējs varētu aizbēgt, noteikt vispārpiemērojamā saistošā tiesību normā. Katrā ziņā iedibinātā judikatūra, ar kuru tiek apstiprināta tāda ārvalstnieku policijas pastāvīgā administratīvā prakse kā pamatlietā, nevar būt pietiekama.
- 46 Ja šādā tiesību normā minētie kritēriji nav ietverti, kā tas ir pamatlietā, aizturēšana ir jāatzīst par prettiesisku, kas izraisa Dublinas III regulas 28. panta 2. punkta nepiemērojamību.
- 47 Līdz ar to uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Dublinas III regulas 2. panta n) punkts un 28. panta 2. punkts, tos aplūkojot kopsakarā, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem dalībvalstīm ir paredzēts pienākums objektīvos kritērijus, ar kuriem tiek pamatoti iemesli uzskatīt, ka pieteikuma iesniedzējs, kam piemēro pārsūtīšanas procedūru, varētu aizbēgt, noteikt vispārpiemērojamā saistošā tiesību normā. Šādas tiesību normas neesamība izraisa Dublinas III regulas 28. panta 2. punkta nepiemērojamību.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 48 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regulas (ES) Nr. 604/2013, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm, 2. panta n) punkts un 28. panta 2. punkts, tos aplūkojot kopsakarā, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem dalībvalstīm ir noteikts pienākums objektīvos kritērijus, ar kuriem tiek pamatoti iemesli uzskatīt, ka starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējs, kam piemēro pārsūtīšanas procedūru, varētu aizbēgt, noteikt vispārpiemērojamā saistošā tiesību normā. Šādas tiesību normas neesamība izraisa Dublinas III regulas 28. panta 2. punkta nepiemērojamību.

[Paraksti]